

Arkivledernetverket er et uformelt nettverk som består av arkivledere fra departementsfelleskapet. Nettverket møtes annenhver uke og i møtene diskuteres arkivfaglige utfordringer, sammenligning av praksis, og generell utvikling av feltet. Møteledelsen går på omgang og nettverket har ingen leder.

Kulturdepartementet har bedt gruppa om innspill til evaluering av arkivforskriften og hvilke endringer og oppdateringer som bør gjøres.

Arkivledernetverket har vurdert behovet for endringer som stort, men synes det er krevende å se på arkivforskriften løsrevet fra arkivloven.

Gruppa mener også at det kan være nyttig med en grunnleggende diskusjon om ansvaret for arkivloven med forskrifter bør flyttes fra KUD til KMD for å legge bedre til rette for robuste tekniske løsninger, felles standarder osv. for arkivfeltet på lik linje med øvrig offentlig forvaltning. KMD jobber med modernisering og digitalisering i hele offentlig sektor, og det er DIFI (underlagt KMD) som har ansvaret for OEP.

Riksarkivet bør i sterkere grad prioritere faglige innspill og anbefalinger til løsninger på utfordringer på dokumentasjon- og arkivfeltet i forbindelse med digitalisering (dokumentfangst, portal m. m). Dette bør betones sterkere enn tilsynsansvaret, siden faglige anbefalinger i forkant er et mer hensiktsmessig virkemiddel enn kontroll i etterkant.

Vi har imidlertid valgt å legge vekt på disse innspillene:

I dag er hovedregelen i offentlig forvaltning elektronisk arkivering, og følgelig bør hele arkivforskriften gjennomgås med tanke på den digitale hverdagen, og ikke være spesifisert og tilpasset en papirbasert verden. Språk og begreper bør moderniseres, samtidig som det er viktig å bevare sentrale arkivfaglige prinsipper og definisjoner.

Arkivlovens/Arkivforskriftens hovedfokus må være *arkivdanningen*. En primær oppgave for et moderne arkiv er å være en støtte i saksbehandlingen for å sikre gode beslutninger, trygge dokumentenes autentisitet, sørge for likebehandling, ivareta rettsikkerheten osv. En god og sikker arkivdanning er det som igjen skaper arkivene som vi skal bevare for ettertiden. Klarer man ikke "å få tak i" informasjonen i arkivdanningen, vil den aldri heller bli en del av arkivet.

En viktig målsetning med revisjonsarbeidet bør være å øke den riktige datafangsten. Arkivverdig og journalføringsverdig dokumentasjon finnes i dag i samhandlingsrom, fagsystemer, portalløsninger, sosiale medier og lignende i tillegg til tradisjonelle sakarkivsystemer. Innhentning av informasjon fra slike systemer er krevende og bør beskrives i forskrift eller lov.

Det kan være svært nyttig å spesifisere journalføringsplikten bedre, for å forhindre skjønnsbasert journalføring og et for stort tolkningsrom for hva som bør og skal journalføres. I dag er saksbehandlerne også blitt journalførere. De må også tolke kriteriene for arkivering og journalføring for all dokumentasjon de er i berøring med.

Videre bør en revisjonen av arkivforskriften sees i sammenhengen med øvrige lover/regler for offentlig forvaltning, for eksempel offentlighetsloven.

Helt spesifikt kan også disse punktene i arkivforskriften revideres:

- Tradisjonell tematisk oppbygd arkivnøkkel er utdatert og er ikke lenger like relevant i et elektronisk arkiv. Dersom arkivnøkkelens fortsatt skal være et relevant og godt redskap bør den i stedet være funksjonsbasert. Da kan man bedre ivareta en hensiktsmessig bevarings-

og kassasjons vurdering, og den kan brukes som et verktøy i internkontroll og intern styring. Organet er mindre sårbart for omorganisering og tilføring av nye saksfelt med en funksjonsbasert nøkkel, da nøkkelen ser på grunnfunksjonene organet utøver.

- Kravene til deponering/ avlevering må oppdateres slik at de er mindre kostnadsdrivende og tidkrevende. Avleveringstidspunktet må knyttes nærmere til godkjent deponering, forutsatt at eiendomsretten i forhold til innsyn etc. blir mer avklart.

- Kravene til internkontroll, avvikskontroll osv. bør tilpasses slik det håndteres i andre lover og bestemmelser som for eksempel økonomireglementet. Internkontrollen forankres i toppledelsen og kan tillegges rapporteringsplikt, for eksempel en gang i året. Dette vil gi ledelsen et bedre styringsverktøy.